

KLIMAÆNDRINGER KALDER PÅ KLIMATILPASNING

VAND TRUER LIV OG VÆRDI

TEKST /
JACOB
BJERREGAARD
 formand for
 KL's Miljø- og
 Forsyningsudvalg

Valgkampen og de efterfølgende politiske forhandlinger viser, at vi skal forholde os til klimaændringer. **Det handler ikke kun om CO₂-reduktion, der er også behov for at få klimatilpasningen op i gear.** KL's Miljø- og Forsyningsudvalg sætter diskussionen i gang på KL's Klimakonference 2019.

M eget af klimadebatten handler om, at vi er nødt til at reducere CO₂-udledningerne, så temperaturen, vandstanden og bølgerne ikke fortsætter med at stige. En reduktion er bydende nødvendig.

Men det er ikke nok. Vi skal også tilpasse os de klimaændringer, der allerede er indtruffet og de, som vi kan se lige for os. Verdensmål nummer 13 sætter fokus på, at vi skal handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser. På verdensplan er målet at mobilisere ca. 680 mia. kr. om året i 2020 for at imødekomme udviklingslandenes behov samt bidrage til afbødning af klimarelaterede katastrofer.

Så galt er det heldigvis ikke i Danmark. Her koster stormflod og skybrud heldigvis meget sjældent liv, men det er store værdier både for samfundet og for borgerne, der trues. Forsikringsselskaberne udbetalte 5 mia. kr. efter skybruddet i 2011. COWI gav i 2017 RealDania i "Byernes udfordringer med havvandsstigning og stormflod" et samlet samfundsøkonomisk estimat af skader i 48 danske byer over de kommende 100 år. Nettonutidsværdien er opgjort til 93 mia. kr. Selvom udgifterne er mindst i starten af perioden altså nu og størst i slutningen, er der et potentiale at tage fat på.

Og alligevel - selvom vi ved, at der er og kommer flere og voldsommere klimahændelser, går det for langsomt med klimatilpasningen. KL ser derfor et behov for,

at rammerne for klimatilpasning justeres.

KL VIL DISKUTERE KLIMATILPASNINGSTRATEGI

Vandstanden stiger og truer kyster og havnebyer. Grundvandet stiger og presser vand op nedfra. Ovenfra kommer store nedbørsmængder, og bagfra kommer oversvømmelser fra vandløb og åer. Uanset hvor vandmængderne kommer fra, kan de være ødelæggende for ejendom og infrastruktur.

Beskyttelse af egne værdier er et ansvar for staten, kommunerne og borgerne. Mange kommuner har taget opgaven på sig, der planlægges, og der investeres store beløb. Staten bidrager til kystsikring. Forsyningsselskaberne involverer sig, og borgerne forsøger at få lokale løsninger på benene. Det er godt, men ikke nok.

KL ønsker ikke at rykke ved det princip, at det er ejerne af ejendommene, der skal betale for at beskytte deres værdier. Det kan være en gruppe af borgere, der skal betale for at klimatilpasse omkring deres ejendomme. Det kan være kommuner, der skal bidrage for at sikre kommunale ejendomme. Det kan være ejere af kritisk infrastruktur, der skal bidrage. Og det kan være staten, der skal bidrage til de store og vigtige løsninger på samme vis, som staten vil bidrage til kystsikring og sikring af egne værdier. Alle er nødt til at være med for igen at få gang i klimaprojekterne.

KL ønsker heller ikke at bry-

de med det princip, at de, der har størst nytte af et klimaprojekt, også skal betale mere. Men de, der bor på toppen af bakken eller i 3. linje, skal også bidrage, sandsynligvis bare ikke lige så meget som de, der bor i første række og dermed også i den udsatte række med stor herlighedsværdi, når det altså ikke lige stormer og blæser.

BEHOV FOR SAMMENHÆNGENDE LOVGIVNING

Selvom problemet er det samme for den enkelte, er rammer og muligheder forskellige afhængig af, hvor vandet kommer fra. Derfor ser KL et behov for et mere ensartet og gennemskeligt regelsæt, så der kan komme gang i klimatilpasningen. Kommunerne kan spille en mere aktiv rolle. De kan samle grundejerne om projekterne og oplyse om både tekniske løsninger og muligheder for finansiering. Derfor skal de eksisterende regler omskrives, så de hænger sammen og gør indsatsen uafhængig af, hvor vandet kommer fra.

HVEM SKAL NU BETALE?

Nogle borgere har ikke betalingsviljen og ønsker ikke at bidrage til en klimatilpasning sammen med deres naboer, selvom det giver god mening i det større billede. Andre borgere har ikke betalingsevnen. Det betyder, at ganske få borgere i dag kan blokere for den rigtige løsning for de mange.

KL ønsker på KL's Klimakonference 2019 at åbne for debatten om, hvordan der kan skabes både incitamenter for borgerne til at komme i gang, og værktøjer, så vi kan hjælpe de, der ikke har betalingsevnen med at komme i gang. Det kræver, at både kommuner og borgere kender og bruger de muligheder, der er i eksisterende lovgivning, men loven skal også tilpasses.

KL lægger altså ikke op til, at der skal ske en radikal omlægning af ansvaret for at betale for klimatilpasningen. De, der har værdierne, har en interesse i at sikre deres ejendom. Men kan finansieringen lattes og gøres billigere for projektet, og kan de, der får nytte af projektet trækkes til trug, så sker der noget. Vi har eksempler på både udfordringer og succes, hvor vi kan dele vores erfaringer.

Der er brug for alle gode kræfter, og derfor samler KL først til en klimatilpasningskonference den 5. september 2019, hvor udfordringer og løsninger diskuteres. Det følges op af en klimapolitisk konferencen den 29. oktober 2019, hvor minister og ordfører er inviteret med til diskussionen om, hvordan vi får klimatilpasningen op i gear. ●

Se mere på kl.dk under arrangementer.